

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Kvækerfinker i hundredetusindvis

LANGHOLZ I FELTEN Kvækerfinker er kendt for at optræde i hundredetusindvis nogle år. Ja, ligefrem i flokstørrelser der når millionen. En del feltornitologer har oplevet det denne vinter i Skåne, og har skrevet begejstret, og har delt imponerende videoer og billeder på de sociale medier. I Sønderjylland ligger Årtoft Plantage. Her kan man i disse dage opleve noget lignende. Igår blev 500.000 kvækerfinker indtastet på Dofbasen herfra. Dennis Langholz opdagede de store flokke, og har forfattet denne stemningsmættede artikel om det imponerende fænomen. Læs med og bliv inspireret til en aftenur i det Sønderjyske. Der kan kun opfordres til at tage ud og opleve det imponerende skue. Det er en af vinterens helt store oplevelser.

På hjemturen fra en tur til Give den 4. januar omkring solnedgang, kom jeg til motorvejsfrakørslen til Sønderborg ved Kliplev. Jeg drejede rundt, for at komme på Sønderborg motorvejen og her blev jeg mødt af en meget stor sværm af Kvækerfinker. Jeg tænkte: Det var da lige godt sørens. Da jeg er hjemme skriver jeg på Dofbasen, at jeg havde set omkring 10.000 kvækerfinker ved Årtoft Plantage.

Der måtte være tale om en overnatning for disse finker, og jeg kørte derfor dagen efter til Kliplev. Jeg måtte dog lige først finde ud af, hvor det var bedst at se disse fugle. I selve Kliplev kørte jeg ud af Potterhusvej mod nord. Jeg stoppede lige efter broen, der går over motorvejen, og så da store bølgende skyer af kvækerfinker mod vest over plantagen. Hold da op tænkte jeg. Det skal da lige fotograferes eller videofilmes. Klokkeren er nu 16 og tæt ved solnedgang. Fra alle retninger så jeg også rigtigt mange indtrækkende store og små flokke af kvækerfinker. Flest fra nordlige retninger. Vejret er på det tidspunkt overskyet og lidt diset.

Kvækerfinker, Årtoft Plantage, Sønderjylland, januar 2020. Foto: Dennis Langholz

Der kan gå år imellem så store forekomster af overnattende kvækerfinker i Danmark og fænomenet er endda mere sjældent forekommende i Sønderjylland. Jeg vidste godt, at der var store mængder kvækerfinker i landet eller der havde været sidste år sent på efteråret. Og her sås de største mængder i Nordsjælland og i den sydlige del af Sverige. I Sverige har mange oplevet en kæmpe forekomst med omkring en million fugle eller mere. Jeg havde ikke i min vildeste fantasi forestillet mig at se noget lignende her i Sønderjylland. Derfor skulle vores kvækerfinke overnatning undersøges noget nærmere.

Jeg tog derfor ud om morgenen den 11. januar for at tælle udtrækkende fugle, og jeg blev ikke skuffet. Antallet var overvældende. Det væltede bare ud med fugle. Bl.a. talte jeg en stor bred sammenhængende stime, der uafbrudt trak ud af den sydlige del af plantagen mod vest i omkring 10 minutter. Jeg vurderede at der trak omkring 10.000 fugle i minuttet og det ville give 100.000 fugle i 10 minutter. Anslået, da man ikke kunne se hvor bred flokken var. Da fuglene så ikke kun trak ud i en retning men også alle andre tænkelige retninger, vurderer jeg, at der i hvert fald er trukket mange flere fugle, og antallet må så være 200.000 eller mere. Nå - jeg måtte tage en tur igen ved solnedgang, og det blev så dagen efter.

Jeg tog opstilling ved Årtoftsvej, på stedet hvor der på grund af arbejde med højspændingskabler, var spærret. Igen blev jeg praktisk talt væltet bagover af hvor stor flokken var. Da jeg ankom, så jeg en flok på 10.000 fugle der fløj frem og tilbage på østlige side af motorvejen. Samtidig var der dannet en stor flok på mindst 50.000 fugle på den anden side. Jeg kunne se at der især fra vest hele tiden kom en sammenhængende flok kvækerfinker som stødte til de 50.000 fugle. Fra syd kunne jeg også se, at der kom flokke som var både store og små. Da var klokken 16.05. Frem til 16.15 blev den sammenhængende indtrækkende flok ved med at komme. Nu var flokken over den sydlige del af plantagen kæmpemæssig. Jeg kiggede over mod vest igen og så to

vandrefalke der kom i fuld fart i retning af den store flok. Det skabte voldsomt postyr i den kæmpemæssige flok, så det skabte fantastiske formationer, som når man ser sort sol skabt af stære ved Tøndermarsken. Det var vildt flot.

Jeg kiggede igen mod vest og den samme strøm af kvækerfinker fortsatte, og det gjorde den i 25 minutter. Det gav altså ufattelig mængder finker. Dertil at der også kom fugle sydfra, nordfra og østfra. Flokkene fra vest var jo stadig store og høje, så med det regnestykke hvor der trækker 10.000 fugle i minuttet vil det jo give 250.000 fugle oven i de i forvejen talte fugle. I hvert fald deromkring da det jo er meget svært at få fuldstændig tal over flokken.

Udover vandrefalkene skabte op til 5 spurvehøge også ravage i den kæmpemæssige flok, hvilket jo igen skabte flotte formationer. Igen og igen.

Nå, men jeg var jo ikke færdig med at undersøge, hvor mange der i virkeligheden var.

Den 13. januar ville jeg se overnatningen fra Potterhusvej igen, bare lidt længere nordpå. Her kunne man bedre se de store flokke. Ligesom ved Årtoftsvej så jeg her en bred sammenhængende flok hele tiden komme fra nord til den sydlige del af plantagen, hvor hovedflokkene overnatter. Hvis der samtidig kommer en tilsvarende bred stime fra vest, som jeg så dagen før, er det da helt vildt, hvad der er af fugle. Der kommer jo også fugle fra syd og øst. Men det er igen svært at få det fulde overblik over antallet. På den baggrund er mit bud, lige nu, 400.000 fugle hvis det da slår til. Flokken i den sydlige del af plantagen er virkelig bare enorm.

Jeg kom igen den 15. januar, men her er vejret virkelig dårligt med silende regn. Jeg stod et helt et andet sted ved enden af Plantagevej. Her kommer man ud af skoven, og her er der et par huse på hver side af Årtoftsvej. Lige før det lille hvide hus kunne man parkere bilen og stå ud og kigge. Her mødte jeg Svend Anker Schwebs, som også stod, og kiggede på kvækerfinker. Det stod klart, at man herfra havde fuglene meget tættere på. Især de indtrækkende fugle fra vest kom lige over vores hoveder eller i hvert fald meget tæt på – et imponerende syn. Man kunne også se den mægtige flok ovre ved den sydlige del af plantagen godt. Svend kørte lidt tidligere, end jeg gjorde, og igen var jeg vidne til den uafbrudte stime fra vest, som igen varede i adskillige minutter. Det blev dog for meget med al regnen, så jeg kørte hjem igen. Jeg vidste at vejret blev rigtig godt næste dag, så det glædede jeg mig til.

Den 16. januar gik over i min egen personlige historiebog over store fugleoplevelser. Aldrig havde jeg oplevet noget lignende.

Kvækerfinker, Årtoft Plantage, januar 2020. Foto: Dennis Langholz

De store stimer jeg så de tidligere dage, gik typisk meget lavt og til tider gemte de sig bag træerne, men i dag kom de frit frem og meget højere op på himmelen. Også selve flokken ved den sydlige del blev særdeles synlig i den klare blå-rødlige solnedgangshimmel. De samme uafbrudte stimer kom i kæmpemængder og det gav et storartet syn, hvor himmelen bare var fyldt til randen af fugle. Flokken over selve overnatningsstedet var mega mega enorm. Den var meget bred, høj og dyb og tilmed meget tæt og til tider næsten sort. Især når rovfuglene angreb finkerne. Det skabte forrygende fantastiske formationer. Selv ikke sort sol med stærene kunne slå dette. Indtrækket af fugle sluttede først efter 45 utrolige minutter. En kæmpeoplevelse var det og absolut en oplevelse der skulle opsøges igen. Om det var den vejrtype, der gjorde at det blev så intens en oplevelse, er svært at sige. Det var som om, de var trætte af hele tiden af at flyve lavt. Det var som om, de bare skulle op og rigtigt få luft under vingerne til stor fornøjelse for mig.

Det var fantastisk at se de store mega sværme over selve overnatningsstedet, plus de store sværme der kom lige eller næsten over hovedet på mig. Himmelen var bare fyldt med fugle. Der var også andre fugle som ringduer, vindrosler og mejser, men de druknede helt i sværmene af kvækerfinker.

Det er ikke sidste gang, jeg kommer til Årtoft plantage. Det skal opleves flere gange inden de igen trækker mod Sverige.

Man kan så spekulere i, hvor man kan opleve deres forårstræk væk herfra. Det er nærliggende at tro, at de vil trække mod Tontoft Nakke, da de jo skal trække nordøst for at komme til Sverige. I så fald, hvis er ved Nakken lige på den dag i april, så vil det slå alle fugletræksrekorder ved Tontoft Nakke. Det bliver spændende.

Jeg kan kun anbefale at opleve denne fantastiske kvækerfinke overnatning. Det er meget sjældent man kan opleve det i Sønderjylland - særligt i de mængder. Det er ikke kun det, men også at det er meget nemt, at opleve fuglene boltre sig i luften inden de går ned i skoven for at sove. De kunne lige så godt have valgt et sted, hvor det var svært at se.

God fornøjelse.

 Dato:
20. 01. 2020

 Skrevet af:
Dennis Langholz

 Fotos af:
Dennis Langholz

 Emner:
OPLEVELSER I FELTEN

 Tags:
ÅRTOFT PLANTAGE, DOF SØNDERJYLLAND, KVÆKERFINKE, OVERNATNING, SØNDERJYLLAND